

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ БЛАГОЕВГРАД

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Емил Панушев

За дисертационния труд

„ОТРАЖЕНИЕТО НА КРИЗАТА С ГРЪЦКИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ ВЪРХУ
ГРЪЦКАТА ИКОНОМИКА“

На Петрос Георгиос Варвицьотис

Научен ръководител проф. д-р Ганчо Ганчев

Основание: Член на научно жури, заповед № 1203/26.05.2026 г. на Зам.
ректора по НИД на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

I. Кратки биографични данни за кандидата

Петрос Георгиос Варвицьотис е докторант в редовна форма на обучение в катедра „Финанси и отчетност“ при Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика. Автобиография не е представена.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Представеният дисертационен труд е с обем от 229 нестандартни страници и включва 53 таблици и 28 фигури. Списъкът с литература

съдържа 181 заглавия (според автора – на практика са 197). По дисертационния труд са представени 3 публикации, с което са изпълнени минималните национални изисквания.

Дисертацията е организирана в увод, четири глави, заключение и списък на използваната литература.

Уводът дефинира изследователския подход на докторанта, представена е целта на дисертацията – изследване на гръцката криза със суверенния дълг, нейния контекст, икономическите и социални въздействия, политическите подходи за нейното овладяване. Изследователската теза на автора е, че кризата с външния дълг е сложен и многопластов проблем, породен не само от прекомерни заеми, но и от вътрешни икономически неефективности, системни управленски пропуски и институционални ограничения, свързани с членството в Еврозоната. Приема се, че приложените мерки за икономии първоначално са имали силно негативен ефект върху брутния вътрешен продукт (БВП), инвестициите и заетостта.

Формулирани са обект и предмет на изследването с акцент върху макроикономическите показатели, правителствените политики и международни интервенции – взаимодействието на Европейския съюз (ЕС), Европейската централна банка (ЕЦБ) и Международния валутен фонд (МВФ), наречени от автора Тройка.

Първата глава представя историческия контекст и причините за гръцката дългова криза – състоянието на икономиката, факторите предизвикали кризата, ролята на международните институции и първоначалните последици.

Втората глава развива теоретичните подходи при разработването на дисертационния проблем, базирани на съществуващите икономически теории (кейнсиански, неокласически, теории за дълговото бреме). Предложен е критичен анализ на научната литература и съвременни

виждания за решаването на дълговия проблем.

Третата глава представя методологията на изследването – иконометричните модели и дългосрочния анализ за период от почти четири десетилетия (1985–2024 г.). Използвани са данни от официални институции като Евростат, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Световната банка, Централната банка на Гърция и др. Приложени са иконометрични тестове и модели за количествено определяне на причинно-следствените връзки и ефектите от фискалната консолидация.

Четвъртата глава представя емпиричното изследване на докторанта – описателна статистика, моделиране на макроикономическото въздействие и ефектите от спасителните планове (обособени в модели за инвестициите, фискалния капацитет, разходите за заемане и доходното неравенство).

Заклучението обобщава изводите от предходните анализи и систематизира констатациите и препоръките за икономическата политика в следните основни направления:

На *първо* място, емпиричните модели потвърждават кейнсианската критика, че процикличните мерки за икономии, наложени от Тройката, са задълбочили и удължили рецесията. Фискалната консолидация е стабилизирала дълговата динамика в определена степен, но е довела до срив на БВП с над 25% и драстичен спад в общественото доверие.

На *второ* място, промяната в макроикономическите зависимости – преди кризата икономическият растеж в Гърция е бил силно обвързан с инвестициите, данъчните приходи и доверието на бизнеса. След кризата безработицата и високите разходи за обслужване на държавния дълг блокират растежа.

На *трето* място, дисертацията количествено доказва дълбоката социална цена на кризата чрез рязкото покачване на коефициента на Gini, който е индикатор за доходно неравенство.

И на *четвърто* място, посочени са институционални дефекти на

еврозоната – липсата на механизми на фискален съюз – общи дългови инструменти и автоматични стабилизатори. Това е усилило асиметричния шок за Гърция и е превърнала изолирания национален проблем в екзистенциална криза за целия икономически и паричен съюз.

Представените публикации по дисертационния труд показват постиженията в изследването на автора и правят постигнатите резултати достояние на научната общественост.

III. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата

В дисертационен труд на Петрос Георгиос Варвицъотис могат да бъдат формулирани по следния научни и научно-приложни приноси:

Научните приноси с теоретико-методологически характер:

- Концептуализиране на модел, който обяснява как макроикономическите дефекти, институционалните ограничения на Еврозоната и управленските пропуски си взаимодействат циклично, трансформирайки фискалния шок в дълбока социално-икономическа криза.
- Допълнена е съществуващата теоретична основа (кейнсиански и неокласически подходи) чрез емпирично доказване на процикличния и деструктивен характер на мерките за строги икономии в условията на липса на самостоятелна парична политика и механизми за фискален съюз.
- Приложена е комбинирана иконометрична методология върху балансиран панел от данни за рекордно дълъг период (1985–2024 г.), което позволява идентифициране на повратните точки в развитието на гръцката икономика.

Научно-приложни приноси с емпиричен и практически характер:

- Доказана е промяната в структурните зависимости на гръцката

икономика – преходът от растеж, движен от инвестиции и бизнес доверие, към икономика, блокирана от висока безработица и високи разходи за обслужване на дълга.

- Чрез статистическо моделиране е доказана пряката причинно-следствена връзка между спасителните програми и рязкото влошаване на социалните индикатори – дългосрочното нарастване на доходното неравенство (коефициента на Gini), ескалацията на младежката безработица и мащабното изтичане на човешки капитал.

В дисертационния труд са формулирани и *препоръки* към управлението на ЕС и Гърция:

- Преминаване от фискални ограничения към фискална дисциплина, ориентирана към растеж, основан на зелена енергия, цифровизация и иновации.
- Институционални реформи в Еврозоната чрез механизми за споделяне на суверенния риск с цел предотвратяване на бъдещи асиметрични шокове в периферията на съюза.

Представените научни и научно-приложни приноси са дело на Петрос Георгиос Варвицьотис. Те са резултат от проучване на постиженията в теорията и приложение на иконометрични методи за доказване на дефинирани зависимости в макроикономическата политика на Гърция.

IV. *Критични бележки и препоръки*

Към дисертационния труд могат да се отправят бележки, които да подпомогнат бъдещото развитие на докторанта.

На *първо* място, би могло да се подобри техническо оформяне на текста на дисертационния труд – резюме в началото не е необходимо, текста би могло да се подреди без големи отстояния, а главите да започват на нова страница. Уводът и заключението не са глави, а илюстративния материал е

без източници. Литературата в края следва да се озаглави библиография, може да се изчистят повторени заглавия, а последния източник съдържа две публикации и др.

На *второ* място, би могло да се подобри автореферата – обемът (73 стр.) е значително по-голям, отколкото би се очаквало от такъв брой страници на дисертация (229 стр.). Необходима е редакция на варианта на български език.

На *трето* място, необходимо е да се представи декларация за оригиналност.

Представените критични бележки не намаляват размера и значимостта на изведените приноси на автора.

V. Заключение

Дисертационният труд „ОТРАЖЕНИЕТО НА КРИЗАТА С ГРЪЦКИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ ВЪРХУ ГРЪЦКАТА ИКОНОМИКА“ на Петрос Георгиос Варвицъотис изследва съществени аспекти на функционирането на икономиката в условията на членство в еврозоната и показва подходи за управлението на суверенния дълг. Разработката притежава необходимите научни и научно-приложни приноси, съобразно ЗРАСРБ, правилника за неговото прилагане и изискванията на нормативните документи на ЮЗУ „Неофит Рилски“, поради което предлагам на Уважаемото научно жури да присъди на Петрос Георгиос Варвицъотис образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“.

Дата: 6.07.2026 г.

Рецензент:

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

REVIEW

By Prof. Emil Panusheff, PhD

About the dissertation

"THE IMPACT OF THE GREEK EXTERNAL DEBT'S CRISIS ON THE
GREEK ECONOMY"

To Petros Georgios Varvitsiotis

Scientific supervisor Prof. Gancho Ganchev, PhD

Reason : Member of the scientific jury, order No. 1203/26.05.2026 of the Vice-Rector for Research and Development of the South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad.

I. Brief biographical information about the candidate

Petros Georgios Varvitsiotis yes PhD student in full-time study at the Department of Finance and Accounting at the Faculty of Economics of the Southwestern University "Neofit Rilski " – Blagoevgrad, doctoral program "Finance, Monetary Circulation, Credit and Insurance", higher education area 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional direction 3.8 Economics. No CV has been submitted.

II. Characteristics of the candidate's scientific and applied scientific production

The presented dissertation has a volume of 229 non-standard pages and

includes 53 tables and 28 figures. The list of references contains 181 titles (according to the author - in practice there are 197). Three publications have been presented on the dissertation, which meets the minimum national requirements.

The dissertation is organized into an introduction, four chapters, a conclusion, and a list of references.

The introduction defines the doctoral student's research approach, the aim of the dissertation is presented – a study of the Greek sovereign debt crisis, its context, economic and social impacts, and political approaches to its management. The author's research thesis is that the external debt crisis is a complex and multi-layered problem, caused not only by excessive borrowing, but also by internal economic inefficiencies, systemic governance failures, and institutional constraints related to Eurozone membership. It is assumed that the implemented austerity measures initially had a strongly negative effect on gross domestic product (GDP), investment, and employment.

The object and subject of the study are formulated with an emphasis on macroeconomic indicators, government policies and international interventions – the interaction of the European Union (EU), the European Central Bank (ECB) and the International Monetary Fund (IMF), called by the author the Troika.

The first chapter presents the historical context and causes of the Greek debt crisis – the state of the economy, the factors that triggered the crisis, the role of international institutions, and the initial consequences.

The second chapter develops the theoretical approaches in developing the dissertation problem, based on existing economic theories (Keynesian, neoclassical, debt burden theories). A critical analysis of the scientific literature and contemporary views on solving the debt problem is proposed.

The third chapter presents the methodology of the study – econometric models and long-term analysis for a period of almost four decades (1985–2024). Data from official institutions such as Eurostat, the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD), the World Bank, the Central Bank of

Greece, etc. are used. Econometric tests and models are applied to quantify the causal relationships and effects of fiscal consolidation.

The fourth chapter presents the doctoral student's empirical research - descriptive statistics, modeling of the macroeconomic impact and effects of bailouts (separated into models for investment, fiscal capacity, borrowing costs and income inequality).

The conclusion summarizes the conclusions from the previous analyses and systematizes the findings and recommendations for economic policy in the following main areas:

First, empirical models confirm the Keynesian critique that the pro-cyclical austerity measures imposed by the Troika deepened and prolonged the recession. Fiscal consolidation has stabilized debt dynamics to some extent, but has led to a collapse *in* GDP of over 25% and a drastic decline in public confidence.

Secondly, the change in macroeconomic dependencies – before the crisis, economic growth in Greece was strongly tied to investment, tax revenues and business confidence. After the crisis, unemployment and high public debt servicing costs have blocked growth.

Thirdly, the dissertation quantitatively proves the deep social cost of the crisis through the sharp rise in the Gini coefficient, which is an indicator of income inequality.

And *fourth*, the institutional defects of the eurozone are pointed out – the lack of fiscal union mechanisms – common debt instruments and automatic stabilizers. This has amplified the asymmetric shock for Greece and turned an isolated national problem into an existential crisis for the entire economic and monetary union.

The presented publications on the dissertation work demonstrate the achievements in the author's research and make the achieved results available to the scientific community.

III. *Main contributions to the candidate's scientific, applied scientific and teaching activities*

In the dissertation work of Petros Georgios Varvitsiotis, the following scientific and applied scientific contributions can be formulated:

Scientific contributions of a theoretical and methodological nature:

- Conceptualizing a model that explains how macroeconomic defects, Eurozone institutional constraints, and governance failures interact cyclically, transforming a fiscal shock into a deep socio-economic crisis.
- The existing theoretical basis (Keynesian and neoclassical approaches) is supplemented by empirical proof of the pro-cyclical and destructive nature of austerity measures in the absence of independent monetary policy and fiscal union mechanisms.
- A combined econometric methodology is applied on a balanced panel of data for a record-long period (1985–2024), which allows for the identification of turning points in the development of the Greek economy.

Scientific and applied contributions of an empirical and practical nature:

- The change in the structural dependencies of the Greek economy has been proven – the transition from growth driven by investment and business confidence to an economy blocked by high unemployment and high debt service costs.
- Statistical modeling has proven the direct causal relationship between bailout programs and the sharp deterioration of social indicators – the long-term increase in income inequality (the Gini coefficient), the escalation of youth unemployment, and the large-scale outflow of human capital.

The dissertation also formulates *recommendations* for the governance of the EU and Greece:

- Shifting from fiscal constraints to fiscal discipline oriented towards

growth based on green energy, digitalization and innovation.

- Institutional reforms in the Eurozone through sovereign risk-sharing mechanisms to prevent future asymmetric shocks on the periphery of the union.

The presented scientific and applied scientific contributions are the work of Petros Georgios Varvitsiotis. They are the result of a study of achievements in theory and the application of econometric methods to prove defined dependencies in the macroeconomic policy of Greece.

IV. *Critical notes and recommendations*

Notes may be made to the dissertation to assist the future development of the doctoral student.

First of all, the technical design of the text of the dissertation could be improved - a summary at the beginning is not necessary, the text could be arranged without large spaces, and the chapters could start on a new page. The introduction and conclusion are not chapters, and the illustrative material is without sources . The literature at the end should be titled a bibliography, repeated titles could be cleared, and the last source contains two publications, etc.

Secondly, the abstract could be improved – the volume (73 pages) is significantly larger than would be expected from such a number of pages of a dissertation (229 pages). The Bulgarian version needs to be edited.

Thirdly, it is necessary to submit a declaration of originality.

The critical remarks presented do not diminish the extent and significance of the author's stated contributions.

V. *Conclusion*

The dissertation work "THE IMPACT OF THE GREEK EXTERNAL DEBT CRISIS ON THE GREEK ECONOMY" by Petros Georgios Varvitsiotis examines essential aspects of the functioning of the economy in the conditions of membership in the eurozone and shows approaches to the management of

sovereign debt. The development has the necessary scientific and scientific-applied contributions, in accordance with the Law on the Management of the State Debt of the Republic of Bulgaria, the regulations for its implementation and the requirements of the normative documents of the South-West University "Neofit Rilski", therefore I propose to the Honorable Scientific Jury to award Petros Georgios Varvitsiotis the educational and scientific degree "Doctor" in the higher education area 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional direction 3.8 Economics, doctoral program "Finance, Monetary Circulation, Credit and Insurance".

Date: 07/06/2026

Reviewer: